

Ці властивості обумовлюють роль і місце ціни в ринковому механізмі та її активний вплив на економічні процеси суспільного розвитку.

Отже, ціна є спрямовуючою силою ринку. І розуміння цін, на думку А. Пезенті, призводить до «розуміння законів, якими живе ринок, а також структури всієї економіки» [3].

Отже, дослідження теорії ціни, вивчення її сутності, розкриття змісту та економічної природи як конкретної категорії є не тільки теоретичним і практичним підґрунтям, а й методологічною основою формування цінової політики. Це, в свою чергу обумовлює необхідність виявлення сутнісних характеристик та особливостей цін і ціноутворення, які є предметом і змістом певної цінової політики.

Література:

1. Абрютіна М.С. Ценообразование в рыночной экономике : учебник / М.С. Абрютіна. – М. : Дело и Сервис, 2012. – 256 с.
2. Макаренко М.І. Бюджетне регулювання цін у трансформаційній економіці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук: спец.: 08.01.01 – Економічна теорія / М.І. Макаренко. – Харків, 2003. – 30 с.
3. Рынок / Сост., авт. вступ. ст. А.А. Чухно. – К.: Україна, 1995. – 418 с.

ФУНКЦІ КОНТРОЛІНГУ В ПІДПРИЄМСТВІ

Дубровін В.В.

*Науковий керівник: Догадайло Я.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Контролінг являється своєрідним механізмом саморегулювання на підприємстві, що забезпечує зворотній зв'язок в контурі управління. Функції контролінгу визначаються поставленими перед організацією цілями і включають ті види управлінської діяльності, які забезпечують досягнення цих цілей. Сюди відносяться: облік, підтримка процесу планування, контроль за реалізацією планів, оцінка протікаючих процесів, виявлення відхилень, їх причин і вироблення рекомендацій для керівництва по усуненню причин, що викликали ці відхилення. Серед фахівців, що займаються проблемами контролінгу, немає чіткої і єдиної думки з даного питання.

Функції контролінгу на підприємстві завжди мають формуватися відповідно до цілей, які стоять перед певним підприємством на сучасному етапі його господарювання. Перш за все це залежить від конкретних виконавців, від упровадженої відомої чи власної концепції створення та функціонування контролінгу на підприємстві, розмежування обов'язків між окремими структурними підрозділами.

Так, наприклад, І.Б. Млинко [3] дотримуються тієї точки зору, що контролінгу притаманні п'ять функцій: інформаційна, обліково-контролююча, аналітична, координаційна та регулююча. Координаційна – реалізується через

координацію дій усіх функціональних підрозділів підприємства на досягнення єдиної мети. Регулююча – передбачає розробку пропозицій для досягнення намічених показників і результатів, або корекцію планів у випадку неможливості усунення перешкод для їх реалізації. І.Є. Давидович [1] виділяє дві функції контролінгу: сервісна та управлінська, Т.Ю. Теплякова [4] три – сервісна, керуюча та внутрішнього контролю. Внутрішнього контролю – зводиться до контролю економічної роботи як організації в цілому, так і її структурних підрозділів. На думку Є.В. Пономарьової контролінгу притаманні такі функції як: сервісна та керуюча. Таким чином, єдності думок щодо кількісного та якісного складу функцій контролінгу не існує. Для виявлення ступеню єдності думок щодо контролінгу було проведено їх порівняльний аналіз (таблиця). За даними таблиці в середньому виділяється чотири функції. Найбільший відсоток співпадіння думок фахівців в галузі контролінгу мають наступні функції: сервісна (57%), коментуюча (регулююча, управлінська) (57%), аналітична (43%), інформаційна (43%). Саме ці п'ять функцій перш за все виконує контролінг, тобто вони є обов'язковими. контролінгу на підприємстві необхідно забезпечити виконання п'яти функцій. Інформаційна – передбачає створення інформаційної системи на підприємстві для раціоналізації та оптимізації управлінських рішень, шляхом надання актуальної, своєчасної та вичерпної інформації. Сервісна – полягає у своєчасному представленні необхідної інформації керівництву для прийняття рішення щодо коригування стратегії розвитку підприємства.

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз підходів до виділення функцій контролінгу

Номер функції	Назва функції	Прізвище вченого							% співпадіння
		Млинко І.Б.	Давидович І. Е.	Теплякова Т. Ю.	Пономарева Е. В.	Королева Л.П.	Маркина І.А.	Петренко С.М.	
1	Сервісна		x	x	x	x			57
2	Коментуюча	x	x				x	x	57
3	Аналітична	x					x	x	43
4	Інформаційна	x					x	x	43
5	Обліково-контролююча	x					x	x	43
6	Планування	x						x	29
7	Керуюча			x	x				29
8	Координуюча	x							14
9	Внутрішнього контролю			x					14
10	Стежача					x			14
11	Інтеграції процесів					x			14
12	Розвитку управління					x			14
Всього		6	2	3	2	4	4	5	-

Обліково-контролююча – реалізується через вчасне виявлення відхилень від запланованих кількісних та якісних показників діяльності. Аналітична – забезпечує менеджерів вищої ланки управління аналітичною базою, підготовленою контролерами, яка необхідна для прийняття управлінських рішень. Коментуюча – полягає у розробці широкого спектру можливих шляхів реалізації намічених цілей з обґрунтування і коментарями кожного.

Література:

1. Давидович І.Є. Навчальний посібник / І.Є. Давидович. – К.: Центр учбової літератури. – 2008. – 552 с.
2. Маркіна І.А. Контролінг для менеджерів: навч. посіб. / І.А. Маркіна, О.М. Таран-Лала, М.В. Гунченко. – К.: Центр учбової літератури. – 2013. – 304 с.
3. Млинко І.Б. Функції контролінгу маркетингової діяльності підприємства / І.Б. Млинко // Маркетинг та логістика в системі менеджменту. – 2006. – С. 20-23.
4. Теплякова Т.Ю. Контролінг: учебное пособие / Т.Ю. Теплякова. – 2010. – 143 с.

ВИДІЛЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ З УПРАВЛІННЯ: XIX АБО XVI СТОЛІТТЯ?

Земська О.В.

*Науковий керівник: Бабайлов В.К., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Як впливає з сучасних публікацій справжнє розуміння менеджменту відбулося тільки після його відділення, виділення в окремий від виробництва тип діяльності, яке зроблене вперше Тейлором наприкінці XIX століття [1]. З цього робився висновок, що зміна першої парадигми менеджменту відбулася саме в цей час. Однак розробка парадигм економіки, підприємництва, вищої освіти свідчить, що зміна їх перших парадигм відбулася одночасно и значне раніше [2-5]. Тому виникає сумнів про сформований в світовій літературі думці про дійсний час зміни першої парадигми менеджменту, про час відділення, виділення менеджменту в особливий вид діяльності. Тому проблема уточнення цього часу стає актуальною.

Аналіз сучасних досліджень і публікацій показує, що сучасний менеджмент існує не тільки на рівні підприємства, а й на рівні держави як державний, політичний менеджмент.

Проблема визначення часу відділення, виділення з державного управління особливої його частини – державного менеджменту досі навіть не ставилося і тому не вирішена. Метою доповіді і стало встановлення цього часу. При цьому були поставлені завдання: дати характеристику державного управління; провести аналіз зв'язку термінів «management» і «government»;